

प्रयुज्यमानेमयितामित्ययमर्थः हित्वाऽवद्यमिमं लोकं गतामज्जनतामसीतिया भागवती भगवत्पार्षदरूपाशुद्धसत्त्वमयीतनुः प्रतिश्रुतातां प्रति भगवतामयिप्रयुज्यमानेनीयमाने आरब्धयत्कर्मतन्निर्वाणंसमाप्त्यस्य आरब्धकर्मणो निर्वाणमेव निर्वाणं यस्येति वा संपंचभूतात्मको देहो न्यपतत् अनेन पार्षदतनूनामकर्मारब्धत्वं शुद्धत्वं नित्यत्वमित्यादिसूचितं भवति ॥ २९ ॥ इदं त्रैलोक्यमादाय उपसंहृत्य उदन्वत एकार्णवस्यां भसि शयाने श्रीनारायणे शिशयिषोः शयनं कर्तुमिच्छोर्विभोर्ब्रह्मणः अंतः मध्यमनुप्राणं निश्वासेन सह विविशे प्रविष्टोऽहम् ततोऽवतीर्य विश्वात्मा देहमाविश्य चक्रिणः अवाप वैष्णवीं निद्रामेकीभूयाथ विष्णुनेतिकौर्मोक्तेः स्वायनेऽभसीति पाठे स्वायने स्वस्यायने अंभसि शिशयिषोर्ब्रह्मण इति श्रीनारायणेनाभेदः

प्रयुज्यमानेमयितां शुद्धां भागवतीं तनुम् ॥ आरब्धकर्मनिर्वाणो न्यपतत्पांचभौतिकः ॥ २९ ॥ कल्यांत इदमादाय शयानेऽभस्युदन्वतः ॥ शिशयिषोरनुप्राणं विविशेऽंतरहं विभोः ॥ ३० ॥ सहस्रयुगपर्यंत उत्थायेदं सिंस्तक्षतः ॥ मरीचिमिश्राक् ऋषयः प्राणेभ्योऽहं च जज्ञिरे ॥ ३१ ॥ अंतर्बहिश्च लोकां स्त्रीन्यर्यम्यस्कंदितव्रतः ॥ अनुग्रहान्महाविष्णोरविघातगतिः क्वचित् ॥ ३२ ॥ देवदत्तामिमांसीणां स्वरब्रह्मविभूषिताम् ॥ मूर्च्छयित्वा हरिकथां गायमानश्चराम्यहम् ॥ ३३ ॥ प्रगायतः स्ववीर्याणि तीर्थपादः प्रियश्रवाः ॥ आहूत इव मेशो घ्नं दर्शनं याति चेत्तसि ॥ ३४ ॥ एतद्ध्यातुरचित्तानां मात्रास्पर्शेच्छया मुहुः ॥ भवसिंधुप्लवोदष्टो हरिचर्याऽनुवर्णनम् ॥ ३५ ॥

विवक्षयोक्तमित्यवगंतव्यम् ॥ ३० ॥ प्राणेभ्य इन्द्रियेभ्यः अहं मरीचिमिश्राः तन्मुख्या ऋषयश्च जज्ञिरे ॥ ३१ ॥ ये कर्मिणस्ते बहिर्नयांति तप आदिभिर्ब्रह्मलोकं गतास्त्वं तर्नयांति अहं तु महाविष्णोरनुग्रहात् अखंडितब्रह्मचर्यव्रतः सन्नंतर्बहिश्च पर्येमि पर्यटामि क्वचिदप्यविघाता अप्रतिहता गतिर्यस्य सः ॥ ३२ ॥ किमिति पर्यटसि ईश्वराज्ञया लोकमंगलार्थमित्याह चतुर्भिः देवेनेश्वरेण दत्ताम् स्वरानिषादं भगांधारषड्भूमध्यमधैवतपंचमा इति सप्त त एव ब्रह्म ब्रह्माभिव्यंजकत्वात् तेन विभूषिताम् स्वतः सिद्धसप्तस्वरमित्यर्थः मूर्च्छयित्वा मूर्च्छनालापवतीं कृत्वा ॥ ३३ ॥ स्वप्रयोजनमाह प्रगायत इति ॥ ३४ ॥ परप्रयोजनमाह एतद्धीति मात्राविषयास्तेषां स्पर्शाः भोगास्तेषां मिच्छया आतुराणि चित्तानि येषां तेषां हरिचर्याऽनुवर्णनं यत् एतदेव भवसिंधौ प्लवः पोतः न केवलं श्रुतिप्रामाण्येन किं त्वन्वयव्यतिरेकाभ्यां दृष्ट एवेत्यर्थः ॥ ३५ ॥